

Trochę historii run

Runy nie są ani jednym alfabetem ani nawet jednorodnym alfabetem. Większość znaków runicznych posiada kilka swoich wersji graficznych, zależnych od miejsca znalezienia, pochodzenia i czasu. W dużym uproszczeniu możemy wyróżnić następujące rodziny *futharków*:

- ✓ *Futhark Starszy*, najstarsza wersja alfabetu runicznego Germanów, zrekonstruowana na podstawie znalezisk archeologicznych oraz literatury z późniejszego okresu, składająca się z 24 znaków, stosowany w okresie II — VIII w. n.e.;
- ✓ *Futhark Anglo-Fryzyjski*, rozszerzenie *Futharku Starszego* do 26 znaków na terenie Fryzji (zachodnia Europa), zmiana fonetyki runy Ansuz z *a* na *o*, stosowany w okresie V - IX w. n.e.;
- ✓ *Futhark Anglo-Saksoński*, rozszerzenie *Futharku Starszego* do 29 a później do 33 znaków na terenie Zachodniej Europy i dzisiejszej Wielkiej Brytanii, zmiana fonetyki runy Ansuz z *a* na *o*, stosowany w okresie V — IX w. n.e.;

- ✓ Oba *Futharki* ze względu na zmianę fonetyczną An-suz na **Oss** (a na o) są nazywane również **Futhorc**;
- ✓ *Młodszy Futhark*, zwany też *Skandynawskim*, okrojony do 16 run, na terenie północnej Europy, stosowany w okresie VII — XVI w. n.e (włączając w to jego modyfikacje).

Tak naprawdę nie dysponujemy jednolitą wersją *Futharku Starszego* — to, co posiadamy, jest pewną rekonstrukcją na bazie znalezisk archeologicznych i ich interpretacją zarówno jeśli chodzi o kształt run, jak i ich nazwy.

Współcześnie przyjmuje się iż *Futhark Starszy* składał się z 24 znaków, służących do zapisu fonetycznego dźwięków z rodziny języków germańskich. Ponadto każda litera posiadała prawdopodobnie własne znaczenie w sensie konkretnego słowa (bydło, człowiek, rok, itd.), o czym świadczą między innymi inskrypcje i teksty (pisane również alfabetem łacińskim), używające liter runicznych jako zastępników dla przypisanych im pojęć (np. anglosaski poemat *Salomon i Saturn*).

Generalnie możemy przyjąć następujące nazwy i głoski (*tu ważna uwaga: wymowa angielska*) dla run *Futharku Starszego* (poniższa tabela zawiera pojęcia opracowane na bazie znanych poematów runicznych — staroangielskiego, staronordyckiego, staroislandzkiego, *Abecedarium Normannicum* oraz nazw liter z alfabetu gockiego, stworzonego w IV w. n.e. przez biskupa Wulfilę, patrz tabela, str. 98):

Lp.	Nazwy run	Głoska	Przypisywane nazwy i pojęcia
1	Fehu , Fe, Feoh	f	Pieniądze, bydło, dobrobyt
2	Uruz , Ur	u	Tur, mżawka, żużel

3	Thurisaz , Thorn	th	Ciernń, olbrzym
4	Ansuz , Os, Ass	a	Ujście rzeki, usta, As
5	Raido , Rad, Rei	r	Jazda konna, podróż
6	Kenaz , Cen, Kaun	k, c	Pochodnia, wrzód
7	Gebo , Gyfu	g	Prezent
8	Wunjo , Wenne	w	Radość
9	Hagalaz , Haegl, Hagall	h	Grad
10	Naudiz , Nyd, Nau	n	Potrzeba, konieczność, ostateczność
11	Isa , Is, Iss	i	Lód
12	Jera , Ger, Ar	j	Rok, plony
13	Eihwaz , Ihwaz, Eoh, Yr	i/ei	Cis
14	Pertho , Peorth	p	Niespodzianka, gra losowa, przypadek (znaczenie niejasne)
15	Algiz , Eolh-secg	Z, R	Łoś, świątynia, Eolh-sedge (znaczenie niejasne)
16	Sowilo , Sigel, Sol	s	Słońce, zwycięstwo
17	Tiwaz , Teiwaz, Tir, Tyr	t	Tyr
18	Berkanan , Beorc, Bjarkan	b	Gałązka brzozy, topola
19	Ehwaz , Eh	e	Koń
20	Mannaz , Man, Madhr	m	Człowiek
21	Laguz , Lagu, Liogr	l	Woda
22	Ingwaz , Ing	Ng, ni	Ing — prawdopodobnie jedno z imion Freya
23	Dagaz , Daeg	d	Dzień
24	Othala , Othila, Ethel	o	Własność, ojcowizna

Ponieważ książka powinna prezentować jednolitą terminologię, na jej potrzeby, oraz kart przyjęliśmy nazwy run oznaczone wytłuszczonym drukiem.

Istotny jest tu fakt iż ostatnie dwie runy (Othala i Dagaz) mogą być zamienione miejscami — obie wersje *Futharku Starszego* są traktowane równoprawnie również przez archeologów.

Poza podziałem na alfabety runiczne, równie ważny wydaje się podział na okresy *pisania runami*. Znaleźiska archeologiczne pozwalają na stworzenie takiego podziału, na osi czasowej, gdzie znalezione inskrypcje runiczne możemy podzielić na dwa okresy:

- ✓ archaiczny — przedchrześcijański oraz z okresu wstępnej transformacji na chrześcijaństwo, trwający mniej więcej od II w. n.e. do VII w. n.e. i charakteryzujący się głównie używaniem *Futharku Starszego* oraz początkowej fazy *Anglo-Fryzyjskiego* (we Fryzji dodane dwa znaki — *ac* i *aesc*), bardziej zagadkowy i zawierający w sobie inskrypcje runiczne o magiczno-religijnym znaczeniu;
- ✓ późniejszy, w którym alfabety runiczne zaczęły lokalnie mocno ewoluować, zaś inskrypcje runiczne nabrały bardziej publicznego i użytkowego charakteru — w tym również z zakresu tekstów związanych z chrześcijaństwem.

Niestety, jedynym źródłem dotyczącym nazw run z pierwszego okresu jest alfabet gocki biskupa Wulfili, gdyż zarówno *Abecedarium Normannicum*, jak i wszystkie trzy poematy runiczne są datowane na drugi okres. W efekcie wszelkie znaczenia zarówno magiczne, jak i medytacyjne,

są jedynie interpretacją — w zakresie *Futharku Starszego* interpretacją kompilacji źródeł — w większości znacznie późniejszych niż on sam i w dodatku z okresu, gdy wyszedł już z użycia.

Biorąc pod uwagę tę sytuację tym bardziej zasadnym wydaje się sięgnięcie w zakresie poznawania run poza poematy runiczne — do mitologii, kultury i spuścizny po ludach, które *Futharku Starszego* używały.

Częściowym efektem tych poszukiwań i porównań jest niniejsza książka — przedstawione w niej teorie są jednymi z wielu możliwych interpretacji, w dodatku wysoce indywidualnymi, i związanymi z subiektywnym odbiorem oraz oceną dostępnego materiału.

Futhark Starszy został zrekonstruowany na podstawie kilku znalezisk archeologicznych, wśród których są m.in.:

- ✓ *Futhark* znajdujący się na kamieniu z *Kylver* (datowany na 400 r. n.e.);
- ✓ *Bracteat*¹ z *Vadsteny* typu C (datowany na VI w. n.e.);
- ✓ Brosza z *Charnaj* (Francja) (datowana na VI w. n.e.).

Warto zauważyć iż są to inskrypcje zawierające prawie pełne *Futharki Starsze* — znamy również wcześniejsze inskrypcje runiczne, jednak nie zawierające pełnego *Futharku Starszego*. Najstarsze znaleziska, jakimi dysponujemy, to:

- ✓ Grzebień z *Vimose* z inskrypcją **HARJA** datowany na 150 r. n.e.;
- ✓ Brosza z *Meldorf*, datowana na drugą połowę I w. n.e.;

¹ *Bracteat* — jednostronny, cienki, złoty krążek zazwyczaj używany jako ozdoba. *Bracteaty* związane z runami różnią się nie tylko inskrypcjami, lecz również symboliką na nich stosowaną.

✓ kilka inskrypcji na ostrzach włócznie.

Dzięki nim możemy przyjąć, że *Futhark Starszy* wykształcił się prawdopodobnie w II w. n.e., aczkolwiek jego początki mogą sięgać I w. n.e.

Armanen Futhark

Na początku XX wieku n.e. Guido von List — austriacki poeta, pisarz i biznesmen, po przejściu operacji katarakty czasowo stracił wzrok. Wykorzystuje ten okres doświadczenia, jak sam mówi, głębokiego oświecenia, którego efektem jest między innymi powstanie Ariozofii² oraz *Futharku Armeńskiego* (*Armanen Futhark*) — składającego się z 18 znaków, opartych na wersetach, od 148 do 166, *Havamalu*³, zawierających zaklęcia, które poznał Odyn.

Nazwy run w tym futharku, z wyjątkiem dwóch ostatnich, zbliżone są najbardziej do *Futharku Młodszego*, natomiast dwie ostatnie zostały zapożyczone z Anglo-Saksońskiego (*Eoh* i *Gyfu* zmieniły się w *Armanen Futhark* na **Eh** i **Gibor**).

W późniejszym czasie został on zaadaptowany przez okultystów, związanych z ruchem nazistowskim, i wykorzystany podczas II wojny światowej.

Obecnie, pozbawiony nazistowskich wpływów, jest chętnie stosowany przez okultystów. Guido von List i jego kon-

² Ariozofia, zwana także Armanizmem, była systemem ideologicznym, stworzonym przez Guido von Lista, wykorzystującym elementy romantyczne dawnych wierzeń germańskich, religii oraz współczesnych Listowi form ezoteryki. Głosiła m.in. wyższość rasy aryjskiej, jako najczystszych indo-europejczyków — najszlachetniejszej krwi. Guido von List twierdził również, iż dominacja kościoła Rzymsko-katolickiego w Austrii jest przedłużeniem okupacji rzymskiej nad germańskimi plemionami.

³ Znajdują się w dalszej części książki jako *Ljotathal*.

tynuatorzy skwapliwie twierdzą, iż owe 18 znaków stanowią *pierwotne runy*, z których wywodzą się pozostałe. To głównie Guido von Listowi zawdzięczamy również poszukiwanie *ukrytych run* w heraldyce, symbolach masońskich i przedmiotach codziennego użytku. Z jego teorii wyrosło przeświadczenie, kultywowane również przez wielu współczesnych ezoteryków, iż runy mogą być związane z teoriami kabalistycznymi, magią ceremonialną, astrologią, numerologią oraz że mogą być zastosowane w oderwaniu od religii dawnych Germanów.

Nie ma to żadnego związku z historycznymi danymi na temat run i ich zastosowania. Oczywiście, można robić analogie do innych systemów wierzeń czy symboliki, lecz pamiętajmy, iż są to **jedynie** analogie, a nie faktyczna zawartość kultury, w której runy istniały. Bez znajomości tej kultury i wierzeń pozbawiamy się możliwości poznania run.

Gimnastyka runiczna

Jednym z dodatków, jakie do run powstały na bazie *Armanen Futhark*, była również tzw. **Runenyoga** (*Gimnastyka runiczna*). Po raz pierwszy opracowana przez Friedricha Bernharda Marby'ego i Adolfa Kummera — niemieckich okultystów w latach trzydziestych XX w.

W latach 50. Karl Spiesberger wraz z bractwem Saturna rozwinął te teorie do tzw. *Stadhagaldri* i włączył je do technik stosowanych przez to bractwo. Nie mamy jednak żadnych danych, pozwalających stwierdzić, iż gimnastykę tę stosowano wcześniej niż na początku XX w. n.e.

Pusta runa

Wiele mitów i legend narosło wokół tzw. *pustej runy*, jedni w ogóle nie wróżą dalej, gdy się ona pojawi, inni cieszą się, gdyż oznacza dla nich nowy początek... Nim jednak zaczniemy rozważania nad jej znaczeniem, warto zastanowić się nad jej historią.

Pierwszą znaną publikacją na jej temat była książka autorstwa Ralpha Bluma — *The Book of Runes* z 1982 roku i w związku z tym przyjmuje się, iż on jest twórcą *pustej runy*. Tak więc runa ta nie dość iż młoda pochodzeniem, nie należy również do *Futharku Starszego* — z punktu widzenia historycznego. Jednym z podawanych powodów jest to iż wraz z książką R. Blum rozpowszechniał tanie, masowej produkcji komplety runiczne, a pudełko, jakie najłatwiej było mu zdobyć, pasowało do wykonania przegródek w kształcie 5x5 pól. Z kolei inna hipoteza twierdzi, iż R. Blum, zaczynając swoją przygodę z runami, nic o nich nie wiedział, tak więc zaczął od pustego kamienia.

Tak wygląda udokumentowana historia owej runy, przejdźmy więc teraz pokrótce do ideologii, jaka wokół niej narosła.

Dywagacje, jakoby pusta runa miała spełniać rolę odstępu między słowami, nie są zadowalające, choćby dlatego iż funkcję *spacji* w inskrypcjach runicznych pełniła kropka bądź dwie kropki.

Słowo *Wyrđ*, służące za jej określenie, oznaczało wśród ludów używających *Futharku Starszego* pojęcie zbliżone do czegoś, co obecnie nazywamy *karmą*, ale ten element natury jest wiązany w *Futharku Starszym* z inną runą.

Podobnie jest z *niespodzianką i kształtującym się losem* — te są wspaniałe objęte przez runę Pertho.

Można w ten sposób podawać jeszcze wiele argumentów, jednakże pytanie jakie warto postawić brzmi: *Stosować czy nie stosować?*

Odpowiedź zależy tak naprawdę od osobistego wyboru — jeśli chcemy używać run w zgodzie z ich historycznym układem i podążać ścieżką tradycyjną, to pozostaje nam 24 znakowy *Futhark Starszy*⁴. Jeśli natomiast nie interesuje nas zgodność historyczna, mamy pełną dowolność, przy czym musimy być świadomi, iż 25 znakowy alfabet runiczny **nie jest Futharkiem Starszym**, lecz produktem z epoki New Age.

⁴ Lub inny, mający historyczne podłoże osadzone w tradycji plemion germańskich (*Futhark Młodszy* bądź któryś z *Futhorc'ów*).

Źródła i teorie

Poniżej przedstawiamy wybór źródeł związanych z runami. Są one jedynie fragmentami większej całości materiału, jakim jest mitologia germańska (*Edda Młodsza* i *Starsza*) oraz *sagi*. Serdecznie zachęcam do samodzielnego zapoznania się, w miarę możliwości, z całością tych tekstów — nawet jeśli nie są one pełnym źródłem i wolnym od naleciałości, to mimo wszystko stanowią ślad pozwalający na zbliżenie się do sposobu pojmowania świata przez ludzi, którzy run używali jako pisma zarówno do celów religijno-magicznych, jak i do pisania listów lub pochwał na cześć swoją, swoich synów i przodków.

Abecedarium Normannicum

Abecedarium Normannicum, (fragment dzieła *Codex Sangallensis* 878), datowany na IX w. n.e. Fonetycznie jest mieszanką języka staronordyckiego, starosaksońskiego i starogermańskiego. Przypuszcza się iż jej oryginałem jest starsze, duńskie źródło. Zawiera, niestety, jedynie runy *Futharku Młodsze*, jednakże czy jest jedynie mnemotechnicznym abecedem, czy też czymś więcej — niech osądzi czytelnik. Poniżej przedstawiam tłumaczenie własne.

Fehu jest pierwsze;
Uruz tuż po nim;
Thurisaz zaś jako trzecia;
Ansuz jest nad nim;
Raído ostatnia;
Kenaz rozdziela na dwoje;
Hagalaz z Naudiz
Isa, Jera i Sowelo;
Tiwaz, Berkana i Mannaz w środku;
Laguz jaśniej;e;
Yr trzyma wszystko.

Poemat może się wydać niezrozumiały, o ile nie wstawimy pod nazwy run odpowiednich pojęć:

Zapłata pierwsza;
Siła jest po niej;
Olbrzym jest na trzeciego;
As nad nim górę
W podróży bierze;
Pochodnia rozdziela światy;
W gradzie potrzeba;
Lód, zbiory i słońce razem;
Tyr z brzozą a człowiek w środku;
Woda jaśniej;e tajemnym blaskiem;
A wszystko zbiega się w cisie.

Staroangielski Poemat Runiczny

To najstarszy zachowany poemat (zwany również Anglo-Saksońskim). Język, w jakim został spisany, sugeruje wersję języka, którym mówiono w Anglii i Szkocji w okresie V-XII wieku naszej ery.

Pochodzi z dzieła *Cottonian MS.Otho B X*, którego oryginał, niestety, spłonął w 1731 roku. Posiadamy jednak jego wersję, przepisaną przez Hickesa w dziele *Linguarum Veterum Septentrionalium Thesaurus*, wydaną w Londynie w 1705 roku.

Składa się z 29 strof, ponieważ faktycznie odnosi się do *Futharku Anglo-Saksońskiego*, jednakże jest niezwykle istotny i dla *Futharku Starszego*, ponieważ jako jedyny zawiera wszystkie jego runy.

Feoh

Bogactwo każdemu służy,
Dzielić nim trza się z innymi,
by znaleźć uznanie w oczach tego, który zna
przeszłość.

Ur

Tur to mądre zwierzę,
ze wspaniałymi rogami.
Silny nimi w walce.
O Łowcy z wrzosowisk, to cudowne zwie-
rzę.

Thorn

Ciernie są bardzo ostre,
wrogiem są każdemu rycerzowi w dotyku,
ciężko jest w nich usiedzieć.

Os

Usta są źródłem każdej rozmowy,
wspomogą mądrość i radość mądrych,
są błogosławieństwem i rozrywką dla
możnych.

Rad

Podróż jest prosta dla każdego,
dopóki w domu zostaje
Odwagę wzmacnia temu kto nowe szlaki
odkrywa
na grzbiecie dzielnego konia.

Cen

Pochodnia daje jasny płomień
dla wszystkich lśni i rozjaśnia mrok,
chroniąc miejsce spoczynku Władcy.

opisanych. Warto także podkreślić, iż mimo że wszystkie poematy nawiązują do cisu, to staroangielski i staronordycki wyraźnie kierują jego znaczenie ku domowi i zachowaniu w nim ciepła i ochrony, podczas gdy staroislandzki oraz opis runy Yr ze staroangielskiego kierują nas bardziej ku łukom i ich zastosowaniu, jednak wydaje się iż bardziej jako broni służącej chwaleńiu się i obronie podczas podróży tudzież polowaniu niż do prowadzenia wojny.

Fjolnir — jeśli przyjmiemy iż to o niego chodzi jako o syna Yngwiego, Freya (Ol), również był władcą, za którego panowania panował dobrobyt.

Być może warto rozważyć w połączeniu z tą runą również Ullr'a — boga wiązanego z łucznictwem i sportami zimowymi. Niewiele o nim wiadomo, ale prawdopodobnie patronował rozpalaniu ognia lub składaniu przysięg. Przypuszcza się, że dublował rolę Tyra, czczonego głównie w Danii. Nie obca była mu również znajomość magii — być może, jeśli wierzyć Saxo Grammaticusowi, był jednym z zastępców podczas nieobecności Odyna.

Znaczenie dywinacyjne

Jeśli wahasz się nad wyborem drogi, usiądź i uspokój myśli, zaufaj swemu wnętrzu, iż wybierze dobrze.

Runa Eihwaz jest bramą do innych światów, między innymi do świata marzeń sennych, a cóż innego jak nie sny właśnie udzielają nam rad i ostrzeżeń. By ogień mógł płonąć musi mieć odpowiednie drewno.

Słowa kluczowe

Ognisko domowe. Ochrona, pomyślność. Wysokie kwalifikacje zawodowe. Zagrożenie, brak trwałej ochrony.

Przykładowa medytacja

Oto i niespodzianka podczas podróży, wśród ośnieżonej równiny widzisz przed sobą wiecznie zielone drzewo — Cis, gościnnie rozchylające swe gałęzie. Na jednej z nich wisi wspaniały łuk, a za nim... kołczan ze strzałami. Nie można wyobrazić sobie lepszego daru na chwilę odpoczynku i dalszą długą drogę. Uważaj jednak, nie odpoczywaj zbyt długo, wokół śnieżna równina a to drzewo jest również trujące.

CMRTR

P

*Gra losowa, przypadek,
niespodzianka*

14

Pertho

OE — Peorth

*Peorth jest źródłem rozrywki i zabawy dla możnych,
tam gdzie wojownicy siedzą w chwale, w biesiadnej izbie.*

Podstawowe informacje

Wśród tłumaczy nie ma zgodności co do znaczenia słowa Peorth.

Sugerowane są szachy, gra w kości a nawet zawody w strzelaniu z łuku w sali biesiadnej. Runa ta nie występuje w *Futharku Młodszym*, więc nie mamy danych o niej z innych poematów. Z wersów tych możemy jednak wysnuć wnioski iż runa ta jest związana z losem bardziej w sposób pośredni. Nacisk w nich położony jest na wspólne spędzanie czasu z przyjaciółmi, nie tylko podczas pracy, ale również w czasie zabawy i przyjemności. W końcu bardzo trudno jest świętować samemu.

Bardzo interesująco na tym tle wygląda zarówno poprzedzająca ją Eihwaz, jak i stojąca tuż za nią Algiz — o ile przyjmujemy taką kolejność *Futharku Starszego* jako właściwą.

Znaczenie dywinacyjne

Runa zaufania sobie. Nie szukaj rozwiązania problemu gdzie indziej, znasz je i wiesz, że jest poprawne. Żadna wyrocznia nie pomoże Ci lepiej obrać właściwej drogi, niż Ty sam to możesz zrobić.

Słowa kluczowe

Niespodzianka. Własne umiejętności. Los, radość dzielenia z przyjaciółmi. Fałszywi doradcy lub przyjaciele.

Przykładowa medytacja

Stoisz przed kolejnym wyzwaniem — długie schody, pokryte opadłymi liśćmi, piękna jest jesień gdy plony już zebrane. Kolejny szczyt czeka do zdobycia — czy Ci się to uda? Chcesz zapytać run? Może rzucisz kośćmi... a może sam spróbujesz?

FIXIY

Z

Łoś, świątynia,
Eolh-sedge

15

Algiz

OE — Eolh-secg

*Eolh-secg najczęściej znajdziesz na bagnach;
rośnie w wodzie zadając rany duchowe,
pokryje się krwią każdy wojownik, który go dotknie.*

ON — Yr²⁹

*Cis jest najzieleńszy z drzew w zimie;
Nie sypie iskrami gdy się pali.*

OI — Yr³⁰

*Z cisu są mocne łuki,
Ma siłę kruchego żelaza,
I daje ogromne strzały.
Potomek Yngwiego. Łuk.*

²⁹ W wypadku runy Eihwaz zostały dodane strofy z poematu ON na bazie zbieżności nazwy runy (Cis), mimo iż w Futharku Młodszym runa Yr występuje jako ostatnia.

³⁰ W wypadku runy Eihwaz zostały dodane strofy z poematu OI na bazie zbieżności nazwy runy (Cis), mimo iż w Futharku Młodszym runa Yr występuje jako ostatnia.

Podstawowe informacje

Jest to jedna z run, które budzą szerokie dyskusje wśród runologów.

Z jednej strony jej nazwa jest wiązana z łosiem (*alhiz*) — zwierzęciem, na które Germanie polowali dla mięsa. Z drugiej zaś nazwa jest podobna do słowa *algiz* — znaczącego tyle co ochrona.

Inne tłumaczenie sugeruje, iż nie chodzi o zwierzę, a o roślinę rosnącą w trudno dostępnym terenie, z której wyrabiano prawdopodobnie rodzaj papirusu. W obojętnym układzie przesłanie tej runy jest zbliżone do tego, jakie niosła ze sobą Thurisaz — o ostrożności w podejmowaniu decyzji i braniu udziału w sytuacjach, które nas przerastają.

W wypadku tej runy, wersety poematów staronorweskiego i staroislandzkiego znalazły się tu ze względu na fonetyczną funkcję runy Yr, pokrewną do Algiz i dość istotną. Fonetycznie runa ta mogła być czymś pomiędzy z i R — dźwiękiem występującym w pragermańskich niefleksyjnych zakończeniach. Fonetyczne i niefleksyjne końcówki zaginęły w staroangielskim, zaczęto więc używać jej jako łacińskiego x i y. Występowała na końcach wyrazów jako końcówka nadająca wyrazowi rodzaj męski np. HeimdallR (R jest znakiem Algiz).

Staronorweskie i staroislandzkie źródła, jak widać, nawiązują — dla odmiany — nazwą tej runy do Cisu. Można przyjąć iż miała ona znaczenie ochronne, wynikające z trudności zdobycia rośliny bądź upolowania łosia na bagnach i zagrożeń z tym związanych. Pamiętajmy iż bagna niosą w sobie wiele niebezpieczeństw, poczynając od nieświeżej wody a skończywszy na wszechobecnych bakteriach

gnilnych, które jeśli dostały się do rany myśliwego mogły z niego zrobić ofiarę i to śmiertelną.

Nazwa tej runy również budziła wątpliwości.

Staroangielski poemat daje jej nazwę *eolhx*. Słowo to wygląda na pochodzące od staroangielskiego *eolh* — łos. Niektórzy łączą to z pragermańskim słowem *alhiz*, twierdząc iż może być oryginalną nazwą tej runy.

Inni badacze wywodzą jej nazwę od słowa *eolhx*, które może pochodzić również od pragermańskiego wyrazu *al-giz*, oznaczającego *ochronę, obronę*, i kojarzą to ze staroangielskim słowem *ealh* — *świątynia, sanktuarium* oraz *ealgian* — *bronić, ochraniać*.

Na tym tle runa ta wspaniale uzupełnia się i łączy z Eihwaz — tak jak bagna są niezdożytą twierdzą dla łosia, czy też rośliny, tak też i nasz dom powinien być niezdoyty dla naszych wrogów.

Warto tu również wspomnieć iż bagna były traktowane przez Germanów jako miejsca sakralne. W nich bowiem, między innymi, topiono wota ofiarne dla bogów w podziękowaniu za zwycięstwa. Być może w tym kontekście Algiz zawiera w poemacie staroangielskim ostrzeżenie na temat konsekwencji naruszenia *sacrum* — np. poprzez ponowne używanie ofiarowanych przedmiotów.

Znaczenie dywinacyjne

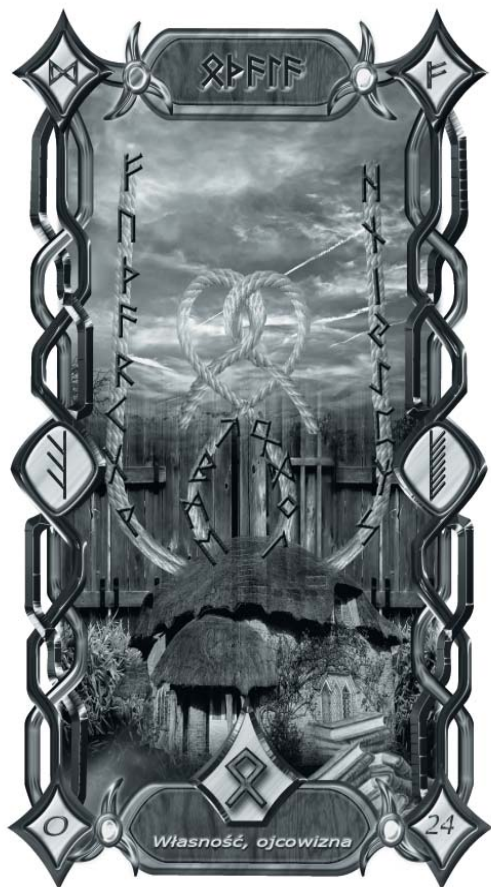
Oceń i przeanalizuj właściwie sytuację tu i teraz. Po-tem wybierz drogę. Runa Algiz czasem jest zwana też runą oświecenia. Jej symbol przypomina człowieka z uniesionymi rękoma ku górze. To prośba o pomoc od sił wyższych ale i zastanowienie się nad ich wpływem.

Słowa kluczowe

Bezpieczeństwo, wpływ sił wyższych. Wyzwanie. Ochrona. Pogwałcenie sacrum; lekkomyślne narażenie się na niebezpieczeństwo. Ukryte zagrożenie

Przykładowa medytacja

Oto wyszedłeś na rozległe trzęsawisko, sam nie wiesz jeszcze do końca jakie siły Cię tu przywiodły. W oddali widzisz łoszę, opiekującą się swoim dzieckiem — wspominasz swój dom i rodzinę — to niezwykle istotne elementy życia. Czy jesteś gotów na spotkanie z łosiem — władcą bagien? Czy chcesz naruszyć jego spokój na terenie do niego należącym? Musisz przebyć te bagna — od Ciebie zależy jak bardzo będziesz dostrzeżony. To nie jest bezpieczna kraina, pamiętaj więc o łuku.

Własność, ojcowizna

24

Othala

OE — Ethel

*Dobytek jest bardzo drogi każdemu człowiekowi,
jeśli może przebywać w swym domu
w porządku i ciągłym wzroście posiadania.*

Podstawowe informacje

W dawnych czasach dom rodzinny i miejsce urodzenia było bardzo istotne. Nawet jeśli klan musiał z jakichś powodów sprzedać fragment posiadanej ziemi, mógł ją w określonym czasie odkupić (bywało iż za mniejszą wartość niż była sprzedana).

Runa ta odnosi się do wartości, jaką jest ojczyzna i dom rodzinny, jednakże zwraca również uwagę na to, iż nie wystarczy coś posiadać, aby miało to wartość. Należy także umieć i móc tego używać. Nic ludziom po ojczyźnie lub rodzinie, w której nie są w stanie żyć z powodu wewnętrznych waśni lub zewnętrznych przyczyn (najazdów sąsiadów, itd.). Podkreśla, iż dobrobyt oraz dobro naszego domu i ojczyzny zależy od nas i naszego podejścia.

Znaczenie dywinacyjne

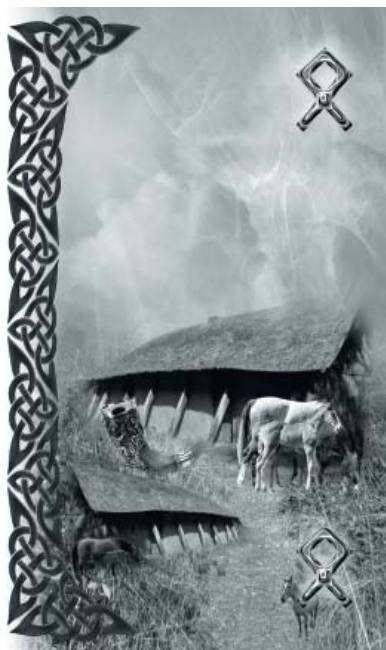
Pozwól sobie czasem na zasłużony odpoczynek. Przepracowany człowiek nie ma czasu dla siebie i swoich bliskich, a przecież nie o to chodzi aby tylko mieć, lecz również aby móc wykorzystać to, co się ma. Po odpoczynku znów przyjdzie czas na pracę, tym lepszą iż z nowymi siłami i pomysłami.

Słowa kluczowe

Dziedzictwo, wpływ pochodzenia lub rodziny. Majątek własny. Ojczyzna, dostatek. Oderwanie od korzeni, zadłużenie. Problemy rodzinne

Przykładowa medytacja

Oto wracasz z podróży do swego gospodarstwa, jest dobrze utrzymane, zadbane konie są gotowe do pomocy, gdzieś zapewne krząta się żona lub mąż wraz z pomagającymi dziećmi. Dobrze jest wrócić do domu, zwłaszcza po tak długiej podróży.

Bibliografia

Źródła elektroniczne:

www.runevebvitki.com
www.northvegr.org
www.runy.net.pl
www.sunnyway.com/runes/
www.vikinganswerlady.com/

Źródła pisane:

Antonsen Elmer H., *A Concise Gammar of the Older Runic Inscriptions*, 1975.

Chuch Alfred John, Brodrib William Jackson, *The Works of Tacitus*, tr., [1864-1877].

Kempiński Andrzej M., *Ilustrowany leksykon mitologii wikingów*, wyd. Kurpisz, Poznań 2003.

Looijenga Jantina Helena, *Runes around the North Sea and on the Continent ad 150-700; texts & contexts*, 1948.

Page R.I., *Pismo Runiczne*, 1987.

Plowright Sweyn, *The rune-primer a down-to-earth guide ti the runes*, rune-net, 2006.

Swenson Rig, *Pierced by the Light*, 2003.

Szreiter Artur, *Mitologia Germańska*, wyd. II, L&L, Gdańsk 2006.

Thorsson Edred, *Runecaster's Handbook*, Weiser Books 1988.

Spis treści

Księga I

Wstęp	7
Trochę historii run	9
<i>Armanen Futhark</i>	14
<i>Gimnastyka runiczna</i>	15
<i>Pusta runa</i>	16
Źródła i teorie	18
<i>Abececlarium Normannicum</i>	19
<i>Staroangielski Poemat Runiczny</i>	20
<i>Staronorweski Poemat Runiczny</i>	26
<i>Staroislandzki Poemat Runiczny</i>	29
<i>Edda poetycka (fragmenty)</i>	33
<i>Loddfafnismal</i>	34
<i>Runatall</i>	40
<i>Ljothatal</i>	42
<i>Rigsthul</i>	46
<i>Sigdrifumol (fragmenty)</i>	54
<i>Saga o Egilu (fragmenty)</i>	58
Rozdział 44: «Zabicie Barda».....	58
Rozdział 60: «Zabicie Bergonunda i Rognvalda, królewskiego syna»..	59
Rozdział 75: «Rozstanie Armoda i Egila»	60
Rozdział 79: «Egil przybywa do Thorfinna. Dręczenie króla Hacoona»	62
<i>Talizmany i amulety</i>	63
Dywinacja a wróżenie	65
<i>ALU i OTA — dwie zagadki</i>	68
<i>Jak to z rozkładami było?</i>	70
<i>Techniki przy użyciu kart</i>	73
<i>Wykorzystanie kart ALU i OTA</i>	74
<i>Wykorzystanie kart dywinacyjnych</i>	76
<i>Techniki przy użyciu kamieni</i>	82
<i>ALU i OTA na kamieniach</i>	84
<i>Użycie kamieni runicznych z pełnego Futharku Starszego</i>	87

Medytacja z runami	90
Miejsce medytacji	91
Oczyszczanie miejsca medytacji	91
Pozycja ciała	92
«Uziemienie» i stworzenie bezpiecznego miejsca	93
Wizualizacja	93
Oddech	94
Medytacja właściwa	95

Księga II

Runy i ich interpretacja	99
Podział Futharku Starszego na Aetty	100
Febu	105
Uruz	109
Thurisaz	115
Ansuz	121
Raido	125
Kenaz	129
Gebo	133
Wunjo	137
Hagalaz	141
Naudiz	145
Isa	149
Jera	153
Eihwaz	157
Pertho	163
Algiz	167
Sowelo	173
Tiwaz	179
Berkanan	183
Ehwaz	187
Mannaz	191
Laguz	195
Ingwaz	199
Dagaz	203
Othala	207
Bibliografia	210
Źródła elektroniczne	210
Źródła pisane	210